

Fasady a fasadowość
– odnowa miasta i jego przestrzeni publicznych

Piotr Lorens

Politechnika Gdańska, Wydział Architektury

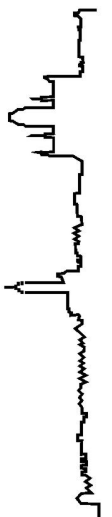

„Tradycyjna ulica jest do chodzenia, a budynki – do prowadzenia życia społecznego i gospodarczego.

Ale ponieważ większość ludzi robi to co im odpowiada w miejscu, które im odpowiada, okazuje się że przestrzeń zewnętrzna jest kolonizowana na potrzeby realizacji celów społecznych i gospodarczych”

Gordon Cullen

Czynniki wpływające na kształtowanie współczesnych przestrzeni publicznych

- **Zjawiska o zasięgu globalnym**
 - Globalizacja i jej konsekwencje - w tym konkurowanie miast
- **Doktryny i trendy społeczne i ekonomiczne**
 - Unifikacja kulturowa;
 - Liberalizm ekonomiczny;
- **Tendencje w architekturze i urbanistyce**
 - Postmodernizm i jego kontynuacja
- **Uwarunkowania lokalne**

معرض

Definiowanie współczesnej przestrzeni publicznej

- **Własność**
 - Publiczna lub prywatna,
 - Przestrzeń prywatnie udostępnione publicznie
- **Funkcje**
 - Wielofunkcyjność
 - Specjalizacja
- **Znaczenie społeczne**
 - Nawiązywanie kontaktów społecznych
 - Symboliczne i prestiżowe

Formy współczesnej przestrzeni publicznej

- **Przestrzenie o charakterze „otwartym”**
 - Klasyczne przestrzenie miejskie – place, ulice, skwery
- **Przestrzenie o charakterze „dośrodkowym”**
 - Pasaże, galerie handlowe i in., przestrzenie podróży
- **Formy pośrednie – „między placem a budynkiem”**
 - Nowe formy przestrzeni o niejasnych granicach przestrzennych

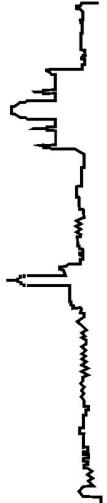

Znaczenie przestrzeni publicznych we współczesnych strategiach rozwoju miast

- **Znaczenie lokalne, regionalne, globalne**
- **Znaczenie funkcjonalne, symboliczne, kulturowe, społeczne**
- **Znaczenie ekonomiczne, marketingowe**

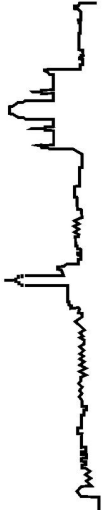

Szanse i zagrożenia dla współczesnych przestrzeni publicznych

- **Komercjalizacja, specjalizacja, atomizacja**
- **Przeniesienie aktywności społecznej do „sfery publicznej” – mediów, internetu**
- **Zawłaszczanie przez grupy interesu**

- **Brak alternatywy dla wielu podmiotów i grup**
- **Sztuczność i – w konsekwencji – ograniczona atrakcyjność przestrzeni prywatnych udostępnionych publicznie**
- **Nowe formy aktywności w przestrzeni**

Przestrzeń publiczna a budynek

- **Budynek i jego elewacja – „negatyw” przestrzeni publicznej**
- **Forma zabudowy – kluczowy element decydujący o charakterze przestrzeni publicznej**
- **Elewacja – punkt „stykowy” decydujący o charakterze przestrzeni publicznej**

Charakter fasady - determinanty

- **Kwestie *stricte* architektoniczne – w tym wynikające z doktryny projektowej**
- **Aspekty polityczne**
- **Wpływ służb konserwatorskich**
- **Wpływ służb miejskich – w tym architekta miasta**

Charakter fasady - skutki

- „Twarz” budynku
- Charakter przestrzeni publicznej
- Tożsamość formy i czasu powstania
- Tematyzacja – nadawanie form nieautentycznych
- Inne formy stylizacji – w tym na zasadzie „im dziwniej tym lepiej”

Fasady czy fasadowość

- Fasada – element kreacji tożsamości miasta
- Nie zawsze występuje zgodność „przekazu” wynikającego z charakteru fasady z naturą budynku
- Problem fasadowości – kreowania „fałszywego” przekazu wynikającego z architektury fasady

Fasada, fasadowość a tożsamość miejsca

- Kluczowe znaczenie – tożsamość miejsca, która jest KREOWANA m.in. przez charakter fasady
- Tożsamość – może być kreowana w zgodzie z różnymi potrzebami, a także może ulegać zmianie / ewolucji
- Zmiana fasady – istotnym elementem tego procesu
- Pytania o autentyczność obiektu

Dziękuję za uwagę

plorens@pg.gda.pl

